

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 438/2013-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 11. júla 2013 predbežne prerokoval sťažnosť D. M., K., zastúpenej advokátkou JUDr. M. T., K., vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice-okolie v konaní vedenom pod sp. zn. 13 C/45/2009 a jeho uznesením z 15. marca 2011, postupom Krajského súdu v Košiciach v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Co/230/2011 a jeho uznesením z 21. februára 2012, ako aj postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Cdo 224/2012 a jeho uznesením z 18. decembra 2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť D. M. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 14. marca 2013 doručená sťažnosť D. M. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojich

základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Košice-okolie (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 13 C/45/2009 a jeho uznesením z 15. marca 2011 (ďalej aj „napadnuté uznesenie okresného súdu“), postupom Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Co/230/2011 a jeho uznesením z 21. februára 2012 (ďalej aj „napadnuté uznesenie krajského súdu“), ako aj postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Cdo 224/2012 a jeho uznesením z 18. decembra 2012 (ďalej aj „napadnuté uznesenie najvyššieho súdu“).

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka sa žalobou z 21. júna 2005 domáhala na okresnom súde vyslovenia neplatnosti zmluvy o zabezpečení záväzku prevodom práva z 28. augusta 2002 uzatvorenej medzi jej manželom M. M. a obchodnou spoločnosťou G., s. r. o., K. Okresný súd rozsudkom sp. zn. 15 C/146/2005 z 13. decembra 2006 určil, že táto zmluva je ako celok neplatná. Okresný súd dospel k záveru, že nehmuteľnosti, na ktoré sa zmluva vzťahovala, nadobudla sťažovateľka spolu s manželom M. M. (žalovaným vo 4. rade).

Proti uvedenému rozsudku podali odvolanie žalovaní v 1. – 3. rade. Krajský súd uznesením sp. zn. 6 Co/54/2007 z 28. mája 2007 rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vrátil na ďalšie konanie. Okresný súd rozsudkom sp. zn. 15 C/146/2005 z 20. februára 2008 určil, že zmluva o zabezpečení záväzku prevodom práva z 28. augusta 2002 uzatvorená medzi M. M. (žalovaným vo 4. rade) a obchodnou spoločnosťou G., s. r. o., K. (žalovaným v 1. rade), v časti II bode 1, týkajúcej sa rozostavaného domu na parc. č..., zapísaného na liste vlastníctva č..., k. ú. K., je neplatná. V prevyšujúcej časti súd žalobu zamietol, teda aj v časti týkajúcej sa oplotenia, studne, žumpy a trvalých porastov, ktoré sťažovateľka podľa svojho tvrdenia nadobudla spolu s manželom za trvania manželstva.

Sťažovateľka uvádza, že v čase rozhodovania veci „nemala k dispozícii dôkazy preukazujúce vyššie uvedené, žalovaný v 4. rade, manžel sa zdržiaval mimo územia

Slovenska, na neznámom mieste a mal všetky listiny preukazujúce vlastnícke právo k predmetným veciam. Súd sa aj napriek mojim námietkam, týmto vôbec nezaoberal“.

Sťažovateľka ďalej k podstate sťažnosti uvádza, že na okresnom súde „V roku 2009... podala návrh na obnovu konania... Svoj návrh... odôvodnila tým, že sú splnené podmienky na obnovu konania v zmysle § 228 ods. a/ a b/ Občianskeho súdneho poriadku, že má nové dôkazy, ktoré... v pôvodnom konaní nemala a účelom bolo zrušiť protizákonné rozhodnutie súdu v pôvodnom konaní.“.

Okresný súd však uznesením sp. zn. 13 C/45/2009 z 15. marca 2011 obnovu konania zamietol. V odôvodnení uviedol, že „neboli splnené podmienky na obnovu konania, pretože som o uvedených skutočnostiach vedela už v pôvodnom konaní. Súd sa na pojednávaní nezaoberal mojimi námietkami, ani nemal za preukázané či v pôvodnom konaní som mala dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Mám za to, že boli splnené podmienky na obnovu konania, z čoho musel vychádzať aj súd, keď obnovu konania pripustil. Voči Uzneseniu Okresného súdu Košice-okolie, č. k. 13 C/45/2009 som podala v zákonnej lehote odvolanie, ale odvolací súd potvrdil rozhodnutie súdu prvého stupňa. Mojimi námietkami sa odvolací súd vôbec nezaoberal a úplne sa stotožnil s právnym názorom súdu prvého stupňa.“.

Sťažovateľka ďalej uvádza, že proti napadnutému uzneseniu krajského súdu podala dovolanie, v ktorom „žiadala... rozsudok Krajského súdu v Košiciach a rozhodnutie súdu prvého stupňa zrušiť a vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. V odôvodnení dovolania... namietala, že rozhodnutia odvolacieho súdu a súdu prvého stupňa vychádzajú z nesprávneho právneho posúdenia veci a sú nepreskúmateľné. Nepovolením obnovy konania, uvedené rozhodnutia vydané v pôvodnom konaní, ktoré sú protizákonné, pretože sú v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky a to tým, že bezdôvodne ma pozbavujú vlastníckeho práva ostávajú v platnosti.

V právnom štáte platí zákon pre všetkých a súdy sú povinné súdnu ochranu poskytnúť všetkým. Taktiež... namietala, že odôvodnenie rozhodnutia súdu prvého a druhého stupňa je v rozpore so skutkovým stavom zisteným na pojednávaní a skutkovým stavom v odôvodnení rozsudku. Súd prvého stupňa... na pojednávaní odmietol poskytnúť dostatočný časový

priestor vyjadriť sa k veci a odôvodnenie uznesenia je v rozpore s mojím vyjadrením na pojednávaní a s predloženými dôkazmi.

Najvyšší súd Slovenskej republiky Uznesením, sp. zn. 2 Cdo 224/2012... dovolanie odmietol.“.

Podľa názoru sťažovateľky „postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Cdo/224/2012, Krajského súdu v Košiciach v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Co/230/2011 a Okresného súdu Košice-okolie v konaní vedenom pod sp. zn. 13 C/45/2009 bolo porušené... právo na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s princípom právneho štátu podľa čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, právo vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a bolo porušené... právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.“.

Sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd rozhodol týmto nálezom:

„Právo D. M.... na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s princípom právneho štátu podľa čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, právo vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Cdo/224/2012, postupom Krajského súdu v Košiciach v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Co/230/2011 a postupom Okresného súdu Košice-okolie v konaní vedenom pod sp. zn. 13 C/45/2009 porušené bolo.

Ústavný súd ruší napadnuté uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, Krajského súdu v Košiciach a Okresného súdu Košice-okolie a vracia súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky v Bratislave, Krajský súd v Košiciach a Okresný súd Košice-okolie sú povinní spoločne a nerozdielne uhradiť D. M. trovy právneho zastúpenia vo výške 275,94 € na účet advokáta do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia. Trovy konania sú za 2 právne úkony po 130,16 EUR a 2x režijný paušál po 7,81 EUR.“

II.

Ústavný súd je podľa čl. 127 ods. 1 ústavy oprávnený konať o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde...

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom...

Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Majetok nadobudnutý v rozpore s právnym poriadkom ochranu nepožíva. Dedenie sa zaručuje.

1. K napadnutému postupu a uzneseniu okresného súdu

Z obsahu sťažnosti (a k nej pripojených písomností) vyplýva, že sťažovateľka proti napadnutému uzneseniu okresného súdu podala riadny opravný prostriedok – odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd uznesením sp. zn. 5 Co/230/2011 z 21. februára 2012. Ústavný súd preto nemá právomoc na konanie o sťažnosti v časti, v ktorej sa namieta porušenie práv sťažovateľky predmetným rozhodnutím okresného súdu.

V čl. 127 ods. 1 ústavy je zakotvený princíp subsidiarity, podľa ktorého ústavný súd môže konať o namietanom porušení práv sťažovateľa a vecne sa zaoberať sťažnosťami iba vtedy, ak sa sťažovateľ nemôže domáhať ochrany svojich práv pred všeobecným súdom. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda automaticky nezakladá aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich. Pokiaľ ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby zistí, že ochrany tohto základného práva alebo slobody, porušenie ktorých namieta, sa sťažovateľ môže domôcť využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov nápravy, prípadne iným zákonne upraveným spôsobom pred iným súdom alebo pred iným štátnym orgánom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie (napr. m. m. I. ÚS 103/02, I. ÚS 6/04, II. ÚS 122/05, IV. ÚS 179/05, IV. ÚS 243/05, II. ÚS 90/06). Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05).

Zásada subsidiarity reflektuje okrem iného aj princíp minimalizácie zásahov ústavného súdu do právomoci všeobecných súdov, ktorých rozhodnutia sú v konaní o sťažnosti preskúmané (IV. ÚS 303/04).

Pokiaľ ide o napadnuté uznesenie okresného súdu, ústavný súd vzhľadom na už uvedené poukazuje na skutočnosť, že proti tomuto uzneseniu bolo možné podať odvolanie

ako riadny opravný prostriedok, čo sťažovateľka aj využila. Označené uznesenie okresného súdu, ako aj sťažovateľkou namietaný postup, ktorý vydaniu rozhodnutia predchádzal, bol teda predmetom súdneho prieskumu krajským súdom. S prihliadnutím na to bolo preto potrebné sťažnosť v tejto časti odmietnuť pre nedostatok právomoci ústavného súdu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

2. K napadnutému postupu a uzneseniu krajského súdu

2.1 K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru

Ústavný súd stabilne zdôrazňuje, že základné právo zaručené v čl. 46 ods. 1 ústavy zahŕňa aj právo na odôvodnenie rozhodnutia, poukazujúc pritom aj na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej aj „ESLP“), podľa ktorej právo na spravodlivý proces zahŕňa aj právo na náležité odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia však neznamená, že na každý argument sťažovateľa je súd povinný dať podrobnú odpoveď. Splnenie povinnosti odôvodniť rozhodnutie je preto vždy posudzované so zreteľom na konkrétny prípad (napr. *Georgidias v. Grécko* z 29. mája 1997, Recueil III/1997, m. m. pozri tiež rozsudok vo veci *Ruiz Torija c. Španielsko* z 9. decembra 1994, *Annuaire*, č. 303-B).

Odôvodnenie súdneho rozhodnutia má podať jasne a zrozumiteľne odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (III. ÚS 78/07, IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04). Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov uvádzaných účastníkom konania. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, preto postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (napr. II. ÚS 44/03, III. ÚS 209/04, I. ÚS 117/05).

Povinnosť odôvodňovať rozhodnutie však nemôže byť ponímaná v takom zmysle, že je potrebné vysporiadať sa s každým argumentom. Podľa rozsudku ESLP vo veci Helle v. Fínsko (sťažnosť č. 20772/92) z 19. decembra 1998 sa odvolací súd pri potvrdení prvostupňového rozhodnutia v princípe môže obmedziť na prevzatie odôvodnenia súdu nižšieho stupňa.

Normatívnym vyjadrením zmyslu uvedeného rozhodnutia ESLP vo veci Helle v. Fínsko je v slovenskom právnom poriadku práve § 219 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), podľa ktorého ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Ústavný súd k citovanému ustanoveniu už vyslovil, že zákonodarcom upravenú fakultatívnu možnosť odvolacieho súdu obmedziť sa v odôvodnení potvrdzujúceho rozhodnutia len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia je vždy potrebné v záujme ústavne konformného výkladu (čl. 152 ods. 4 ústavy) aplikovať aj vo svetle judikatúry ústavného súdu a ESLP zaoberajúcej sa právom účastníka občianskeho súdneho konania na riadne odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu. Ak tak všeobecný súd nepostupoval, jeho rozhodnutie je nevyhnutné považovať za arbitrárne, svojvoľné, a tým priamo zasahujúce do základného práva účastníka súdneho konania na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (I. ÚS 118/2010).

Sťažovateľkina argumentácia sa vo vzťahu k napadnutému uzneseniu krajského súdu a postupu, ktorý predchádzal jeho vydaniu, obmedzila iba na tvrdenie, že odvolací súd sa jej námietkami vôbec nezaoberal a úplne sa stotožnil s právnym názorom súdu prvého stupňa.

V nadväznosti na uvedené sa ústavný ďalej zaoberal posúdením obsahu napadnutého rozsudku z uvedených hľadísk.

Krajský súd prerokoval odvolanie sťažovateľky v rozsahu vyplývajúcom z § 212 ods. 1 a 3 OSP a napadnuté uznesenie okresného súdu potvrdil podľa § 219 ods. 1 a 2 OSP, pretože bolo podľa jeho názoru „*vecne správne, súd úplne zistil skutkový stav veci, správne ju právne posúdil, odôvodnenie má podklad v zistení skutkového stavu a odvolací súd sa s odôvodnením v celom rozsahu stotožňuje, pretože dôvody rozsudku sú správne, na čom nič nemení ani odvolanie*“.

Podľa názoru krajského súdu ani jeden zo sťažovateľkou uplatnených odvolacích dôvodov nebol daný. Krajský súd ďalej uviedol, že „*Neúplnosť zistenia skutkového stavu [§ 205 ods. 2 písm. c) O. s. p.] je v sporovom konaní odvolacím dôvodom len za predpokladu, že príčinou neúplných skutkových zistení bola okolnosť, že súd prvého stupňa nevykonal účastníkom navrhnutý dôkaz, spôsobilý preukázať právne významnú skutočnosť (napr. preto, že ho nepovažoval za rozhodujúci pre vec), avšak iba samotná okolnosť, že nevykonal dôkazy účastníkmi navrhnuté, nemôže byť v sporovom konaní spôsobilým odvolacím dôvodom. Z povahy veci vyplýva, že účastník, ktorý v odvolaní uplatní tento odvolací dôvod, musí súčasne označiť dôkaz, ktorý – hoci bol navrhovaný – nebol vykonaný a uviesť právne významné skutočnosti, ktoré, hoci boli tvrdené, súd prvého stupňa nezisťoval, najmä preto, že ich nepovažoval za právne významné a ďalej, že vždy musí ísť len o skutočnosti a dôkazy uplatnené už v konaní pred súdom prvého stupňa.*

Žalobkyňa v odvolaní neoznačila žiaden dôkaz, ktorý – hoci bol navrhovaný – nebol vykonaný.

Právnym posúdením je činnosť súdu prvého stupňa, pri ktorej aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav, t. zn. vyvodzuje zo skutkového zistenia, aké práva a povinnosti majú účastníci podľa príslušného právneho predpisu a nesprávnym právnym posúdením veci je jeho omyl pri aplikácii práva na zistený skutkový stav (skutkové zistenie), pričom o mylnú aplikáciu právnych predpisov ide, ak použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť alebo aplikoval správny predpis, ale nesprávne ho vyložil, príp. ho na daný skutkový stav inak nesprávne aplikoval (z podradenia skutkového stavu pod právnu normu vyvodil nesprávne právne závery o právach a povinnostiach účastníkov konania).

Súd použil správny právny predpis, správne ho aj vyložil a na daný skutkový stav ho i správne aplikoval, t. zn. z podradenia skutkového stavu pod právnu normu vyvodil správne závery o právach a povinnostiach účastníkov konania. “.

V závere odôvodnenia krajský súd uviedol, že sťažovateľka „v odvolaní v podstate iba opakuje skutočnosti uvádzané už v konaní na súde prvého stupňa, s ktorými sa súd riadne a presvedčivo vyrovnal, preto k dôvodom napadnutého uznesenia nie je potrebné nič dodať“.

Podľa § 228 ods. 1 OSP právoplatný rozsudok môže účastník napadnúť návrhom na obnovu konania, ak

a) sú tu skutočnosti, rozhodnutia alebo dôkazy, ktoré bez svojej viny nemohol použiť v pôvodnom konaní, ak môžu privodiť pre neho priaznivejšie rozhodnutie vo veci,

b) možno vykonať dôkazy, ktoré sa nemohli vykonať v pôvodnom konaní, ak môžu privodiť pre neho priaznivejšie rozhodnutie vo veci,

c) bolo rozhodnuté v jeho neprospech v dôsledku trestného činu sudcu,

d) Európsky súd pre ľudské práva rozhodol alebo dospel vo svojom rozsudku k záveru, že rozhodnutím súdu alebo konaním, ktoré mu predchádzalo, boli porušené základné ľudské práva alebo slobody účastníka konania a závažné dôsledky tohto porušenia neboli odstránené priznaným primeraným finančným zadosťučinením,

e) je v rozpore s rozhodnutím Súdneho dvora Európskych spoločenstiev alebo iného orgánu Európskych spoločenstiev.

Podľa § 232 ods. 1 OSP návrh na obnovu konania prejedná súd, ktorý o veci rozhodoval v prvom stupni.

Podľa § 234 ods. 1 OSP návrh na obnovu konania súd uznesením buď zamietne, alebo obnovu konania povolí.

Ústavný súd z dokumentácie, ktorú mal k dispozícii, zistil, že sťažovateľke bol umožnený reálny prístup k súdu, keď všeobecný súd na základe ňou podaného návrhu

(na obnovu konania) vo veci konal a rozhodol, pričom svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že sťažovateľka nepreukázala žiadne nové skutočnosti, rozhodnutia alebo dôkazy, ktoré bez svojej viny nemohla použiť v pôvodnom konaní (o vyslovenie neplatnosti zmluvy o zabezpečení záväzku prevodom práva z 28. augusta 2002 vedenom okresným súdom pod sp. zn. 15 C/146/2005). Odôvodnenie namietaného uznesenia krajského súdu dostatočne objasňuje skutkový a právny základ rozhodnutia, pričom spôsob odôvodnenia uznesenia okrem iného aj s odkazom na odôvodnenie uznesenia okresného súdu sp. zn. 13 C/45/2009 z 15. marca 2011 nie je v prípade zamietnutia návrhu na obnovu konania v rozpore so zárukami vyplývajúcimi zo základného práva na súdnu ochranu; ústavný súd v tejto súvislosti poznamenáva, že v odôvodnení uznesenia sp. zn. 5 Co 230/2011 z 21. februára 2012 sa krajský súd ústavne akceptovateľným spôsobom vysporiadal s námietkami, ktoré následne sťažovateľka formulovala vo svojej sťažnosti ústavnému súdu. Z hľadiska procesného postupu krajský súd rozhodoval o odvolaní sťažovateľky proti uzneseniu okresného súdu sp. zn. 13 C/45/2009 z 15. marca 2011, ktorým bol návrh sťažovateľky na povolenie obnovy konania zamietnutý v súlade s § 234 ods. 1 OSP.

Reálne garantovanie a uplatnenie základného práva na súdnu ochranu v konaní o obnovu konania neznamena, že by všeobecné súdy preberali skutkové a právne názory účastníka súdneho konania, ktorý sa domáha jeho obnovy.

Ústavný súd stabilne judikuje, že nie je a ani nemôže byť ďalšou opravnou inštanciou v systéme všeobecného súdnictva. Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne (napr. I. ÚS 24/00, III. ÚS 53/02, IV. ÚS 181/04).

Ústavný súd nezistil, že by namietané uznesenie krajského súdu bolo arbitrárne a nebolo náležite zdôvodnené, preto nemá príčinu zasahovať do sféry pôsobnosti krajského súdu (I. ÚS 19/02, I. ÚS 50/04). Krajský súd (v spojení so skutkovými a právnymi závermi vyjadrenými v odôvodnení uznesenia okresného súdu sp. zn. 13 C/45/2009 z 15. marca 2011) sa podľa názoru ústavného súdu ústavne konformným spôsobom vysporiadal

s námietkami sťažovateľky (identickými s námietkami obsiahnutými v sťažnosti ústavnému súdu, pozn.), čo zakladá dôvod na odmietnutie sťažnosti ako zjavne neopodstatnenej.

Vo vzťahu k namietanému porušeniu práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru ústavný súd poukazuje aj na doterajšiu judikatúru ESĽP, z ktorej možno vyvodiť, že pod ochranu čl. 6 ods. 1 dohovoru nespadá konanie o mimoriadnych opravných prostriedkoch, za ktoré treba bezpochyby považovať aj obnovu konania (m. m. I. ÚS 5/02, A. B. v. Slovenská republika, rozsudok zo 4. marca 2003 a v ňom odkaz na ďalšiu judikatúru), pretože ide o rozhodnutia, ktoré priamo nesúvisia s rozhodnutím o právach a záväzkoch občianskoprávneho charakteru. Článok 6 ods. 1 dohovoru neobsahuje právo na revíziu súdneho konania [bližšie pozri Svák, J. Ochrana ľudských práv z pohľadu judikatúry a doktríny štrasburských orgánov ochrany práva. Žilina: Poradca podnikateľa 2003, s. 369 – 370; (m. m. IV. ÚS 382/09, IV. ÚS 403/09)].

Na základe uvedeného ústavný súd pri predbežnom prerokovaní dospel k záveru, že námietky sťažovateľky proti napadnutému uzneseniu krajského súdu sú zjavne neopodstatnené, keďže medzi týmto uznesením krajského súdu a základným právom podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a ani právom podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru neexistuje taká príčinná súvislosť, ktorá by zakladala reálnu možnosť na to, aby na ich základe ústavný súd mohol vysloviť ich porušenie po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie. Preto podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd odmietol sťažnosť v tejto časti ako zjavne neopodstatnenú.

2.2 K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy

V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na svoju stabilizovanú judikatúru (napr. II. ÚS 78/05, IV. ÚS 301/07), súčasťou ktorej je aj právny názor, že všeobecný súd zásadne nemôže byť sekundárnym porušovateľom základných práv a práv hmotného charakteru, ku ktorým patrí aj základné právo zaručené v čl. 20 ods. 1 ústavy, ak toto porušenie nevyplývalo z toho, že všeobecný súd súčasne porušil ústavnoprocenčné princípy vyplývajúce z čl. 46 až čl. 48 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru. O prípadnom porušení základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy by bolo možné uvažovať zásadne len vtedy,

ak by zo strany všeobecného súdu primárne došlo k porušeniu niektorého zo základných práv, resp. ústavno-procesných princípov vyjadrených v čl. 46 až čl. 48 ústavy, resp. v spojení s ich porušením.

Vzhľadom na to, že ústavný súd porušenie ústavno-procesných princípov vyjadrených v čl. 46 ods. 1 ústavy nezistil, sťažnosť aj v časti, ktorá smeruje proti napadnutému rozsudku krajského súdu, podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pri jej predbežnom prorokovaní odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

3. K napadnutému postupu a uzneseniu najvyššieho súdu

Argumentácia sťažovateľky uplatnená v sťažnosti vo vzťahu k namietanému postupu a uzneseniu najvyššieho súdu sa zúžila iba na samotné konštatovanie o porušení jej v sťažnosti označených základných práv podľa ústavy a práva podľa dohovoru bez zdôvodnenia, v čom má podľa nej toto porušenie spočívať. Keďže sťažovateľka neuvádza žiadne konkrétne výhrady voči napadnutému postupu a uzneseniu najvyššieho súdu, nemožno s ňou polemizovať jej ani oponovať konkrétnymi argumentmi.

Podľa § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania sa ústavnému súdu podáva písomne. Návrh musí obsahovať, akej veci sa týka, kto ho podáva, prípadne proti komu návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu a navrhované dôkazy.

Podľa § 50 ods. 1 písm. a) zákona o ústavnom súde sťažnosť okrem všeobecných náležitostí uvedených v § 20 musí obsahovať označenie, ktoré základné práva alebo slobody sa podľa tvrdenia sťažovateľa porušili, pričom je potrebné ich konkretizovať nielen právne označením článkov ústavy alebo inej medzinárodnej zmluvy, ale aj skutkovo.

Keďže, ako už bolo uvedené, sťažovateľka okrem strohej konštatácie o nepochybnom porušení jej v sťažnosti označených základných práv podľa ústavy a práva podľa dohovoru napadnutým postupom a uznesením najvyššieho súdu ničím neodôvodnila namietané porušenie svojich označených základných práv podľa ústavy a práva podľa

dohovoru, nepreukázala existenciu príčinnej súvislosti medzi napadnutým uznesením a postupom najvyššieho súdu a namietaným porušením označených práv.

Podľa ústavného súdu má nedostatok odôvodnenia významné procesné dôsledky. Je základnou povinnosťou sťažovateľa, aby čo najpresnejšie opísal skutkový stav, z ktorého vyvodzuje svoj procesný nárok na ochranu poskytovanú ústavným súdom. Okrem opísania skutkových okolností musí odôvodnenie sťažnosti obsahovať najmä právne argumenty a právne posúdenie predloženého sporu (napr. IV. ÚS 124/08)

Nevyhnutnou podmienkou konania ústavného súdu o individuálnej sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby podľa čl. 127 ústavy je vznesenie relevantných námietok zo strany sťažovateľa spočívajúcich v uvedení skutočností svedčiacich o porušení jeho základných práv alebo slobôd rozhodnutím, opatrením, procesným postupom, príp. inou aktivitou alebo nečinnosťou konkrétneho orgánu verejnej moci (orgánu štátnej správy, územnej alebo záujmovej samosprávy, súdu atď.). Vznesenie takýchto námietok podanie sťažovateľky neobsahuje.

Subjektívny názor sťažovateľky o porušení jej práv nie je dostatočným dôvodom na záver, že mohlo dôjsť k ich namietanému porušeniu, ak chýbajú objektívne okolnosti, ktoré by dovolili takýto záver aspoň na účely prijatia sťažnosti na ďalšie konanie.

Sťažnosť sťažovateľky neobsahuje v tejto časti kvalifikované odôvodnenie, a preto nespĺňa ani podstatnú zákonom predpísanú náležitosť ustanovenú v § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde.

Ústavný súd v súvislosti s nedostatkom zákonom predpísaných náležitostí sťažnosti uvádza, že sťažovateľka je zastúpená advokátom. Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je povinný pri výkone advokácie dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony

právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady. Osobitne to platí pre všetky zákonom ustanovené náležitosti úkonov, ktorými začína konanie pred ústavným súdom (napr. II. ÚS 117/05).

Napokon ústavný súd po oboznámení sa s napadnutým uznesením najvyššieho súdu, s prihliadnutím aj na napadnuté uznesenie krajského súdu dodáva, že tento sa podľa neho so skutkovou a právnou problematikou súvisiacou s posudzovanou vecou (návrhom na povolenie obnovy konania) vysporiadal z hľadiska ústavných aspektov spôsobom ústavne akceptovateľným.

Z uvedených dôvodov ústavný súd sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú, ako aj pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku neprichádzalo už do úvahy rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľky uplatnených v petite jej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. júla 2013